

A város híres szülötte: Wohlmuth János (1642–1724) zeneszerző, barokk organista

A soproni evangélikus gyülekezet az elmúlt századok folyamán mindig arra törekedett, hogy zenei életének színvonala az élenjáró lutheránus országok jó átlagával egyenértékű legyen. Ékes bizonyítéka ennek, hogy a legjelesebb soproni karnagy, Rauch András művei egészen Dániáig számos európai evangélikus templom kottatárának sokat használt nyomtatványai között voltak. A Raucht követő évtizedekben a soproni evangélikus egyházzene második virágkora Wohlmuth János működésével kezdődött. A 17. és 18. századi európai gyakorlatnak megfelelően a nagyobb gyülekezetek zenei életét két magas képzettségű, főállású egyházzenesz irányította: a karnagy vagy organista és a kántor. Wohlmuth az előbbi, nagyobb szakértelmet igénylő tisztséget töltötte be.

1643-ban, a Ruszton született fiatalember Sopronban végezte középiskoláit. A korabeli szokás szerint külföldön, Boroszlóban és Wittenbergben bővítette látókörét. Hazatérése után 1667-ben - a templom és iskola elvételéig - szülőfaluja iskolájának rektora lett, majd Regensburgban vállalt tanítványokat. 1685-ben Psyllius Lukács karnagy halálakor hívta meg a soproni gyülekezet Wohlmuthot "director musicae"-nek. Eleinte a gimnáziumi zenetanítás is feladatai közé tartozott, a gimnazisták közül biztosíthatta tehát a zenei együttesek, az ének- és zenekar utánpótlását, bővítését. Próbás időkben és örömnépeken muzsika emelte a soproni istentiszteletek fényét. Ünnepi zenével hangzott a bűnbocsánatért könyörgő imádság az 1710-es években dúló pestis idején. Buda visszavétele után egy-egy magyar város felszabadulásakor az evangélikusok ekkor használt fa imaházában is felcsendült a Te Deum. De Te Deummal adtak hálát a pestis elmúltáért is 1714-ben, és Te Deum szólalt meg a reformáció kétszáz éves évfordulóján is. 1689-ben Jakob Harrer kilenc regiszteres új orgonát épített, mely bizonyára maga Wohlmuth keze alatt is megszólalt. Wohlmuth Sopronban is vállalt magántanítványokat. Közmegbecsülését mutatja, hogy a városbíró fiát, 1687-től pedig Esterházy Pál nádor két fiát Mihályt és Gábort tanította "auf dem Clavir". A köztiszteletnek örvendő egyházzenesz magánélete nem volt mentes megpróbáltatásoktól. Még a ruszti években, 1668-ban vette feleségül Kleinrath András szenátor Ágnes nevű lányát, akitől nagyon korán végső búcsút kellett vennie. A megözvegyült muzsikus egyedül nevelte fiát. Csak 1692-ben nősült meg újra.

Kompozíciói közül mindössze egy ötszólamú zenekari kíséretes Miserere maradt ránk. De valószínű, hogy az ún. Stark-féle virginálkönyvbe oktatási céllal másolt művek között is vannak - név nélkül - szerzeményei. Egyre romló látása miatt 1720-ban nyugalomba vonult. Utódja Knogler Dániel lett, aki ugyancsak Regensburgban tanult. Wohlmuth-tól 1724-ben vett végső búcsút a soproni gyülekezet.

Forrás:

<https://zope.lutheran.hu/honlapok/protestans/orvidekburgenland/ruszt/wohlmuthjanos?detail=1>